

LITHUANIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
LITHUANIEN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
LITUANO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)
Lundi 10 mai 2004 (après-midi)
Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Paanalizuokite, aptarkite **vieną** iš pateiktųjų tekstų:

1. (a)

kai tik pradeda pūsti stiprūs
vėjai, drėgni ir šilti
kai žemė
garuoja ir ima kvepėti

5 galvoju apie sėklas
sunkias, išbrinkusias
apie daigus, vos vos beprasikalančius
tokius saldžius

10 lysvę močiutė paskirdavo, kas pavasarį
sodinau, ką norėjau, žiūrėjau, kaip auga

kartą parodė man, nors tik mažas vaikas
kur mūsų žemė
kur mūsų ežios

mūsų laukai ir pievos

15 renku dabar knygas apie darbus
sode ir darže, apie gėlių auginimą
apie sodų meną Japonijoje
ir viduramžių vienuolynuos

prieš miegą skaitinėju “Poną Tada”

20 bet žemės
neturiu nė kiek

Nijolė Miliauskaitė. *Uždraustas įeiti kambarys*, 1995

1. (b)

LAPKRIČIO SAULĖ

Kadaise, studentaudamas, nuomojo pigų ir šiltą kambarėlį prie pat Bernardinų kapinių. Vienintelė senutės šeimininkės sąlyga buvo nenukabinti Aušros Vartų Marijos nuo sienos. “Dar mano Jadziusia pakabino”, – aiškino ji, šluostydamosi skarelės kampučiu ašaras. Vėliau sužinojo, kad ji vis ieškojusi mergaitės nuomininkės, bet kapinės arti, ir jauni žmonės, stebėjosi, kažkodėl

5 bijo mirusiųjų. “O juk gyvųjų reikia bijoti, gyvųjų, ponaiti”, – kartodavo ir vis šluostydavosi akių kampučius. Jis taip ir nepasistengė sužinoti, kas atsitiko tai Jadziusiai, kas ji tokia, nors vieniša senutė, nebeturinti nieko iš artimųjų, taip norėdavo išsipasakoti, bet jos sielvartas buvo tylus, nedrašus, ji tik lydėdavo prašančiomis akimis, kurių jis, pilnas jaunystės egoizmo, nepastebėdavo. Tada jam atrodė, kad jo vargai ir rūpesčiai vieninteliai tokie skaudūs, tikri. Išgyveno čia ilgai,

10 bėgant laikui, jam ėmė atrodyti, kad patys šviesiausi, patys giedriausi jo jaunystės, jo gyvenimo metai prabėgo šičia, šitoj trumpoj kelių žingsnių gatvelėj, kur pavasariais taip švelniai kaldavosi žolė tarp retai minamo grindinio akmens, tik čia taip svaiginamai naktimis kvepėjo alyvos, tik čia jis parašė tuos kelis, taip ir likusius rankraščiuose, eilėraščius. Prisiminė ilgus lietingus vakarus, vėją kapinių medžiuose ir kaip atsparą darganai, užmarščiai, mirčiai – jaukią šviesą jo

15 kambariuke, knygą ant stalo, arbatos stiklinę, kurią pagal seną, jau niekur išpaikintame pinigų ir butų stygiaus mieste nebesilaikomą paprotį vis atnešdavo šeimininkė, prisiminė aušras, ankstyvas vasaros aušras, kai plakdavo Vilnios šlaituose lakštingalos, atsiminė visas tas svajones, džiaugsmus, siekius, tokius šviesius, kartais naivius, žiūrint iš laiko perspektyvos, patirtus čia, ar bent jam atrodė, kad buvo patyręs, atsiminė švarią romią senučiukę, Jadziusią; nupirko gėlių, saldainių ir nuskubėjo į savo jaunystės gatvę. Jam nė į galvą neatėjo, kad prabėgo šitiek metų. Duris po ilgo beldimosi atidarė girta susivėlusiu moteriškė ir tik iš kelinto karto supratusi, ko jam reikia, išdrožė:

– Pakratė kojas tavo senė. O buto negausi, nė nemanyk. Mums paskirtas. Jonai!

Jis nebelaukė, kol pasirodys tas Jonas, nuėjo į kapines, padėjo gėles ant pirmo apleisto kapo.

25 Grįžtant atgal pro buvusio jo kambario langą sekė įtarūs pikti veidai. Ir vėliau, kai pasidarydavo sunku, vis ateidavo ir iš toli žiūrėdavo į tuos langus, kol galų gale suprato, kad viską puošia praėjusių metų šydas. Gal ir buvo anos dienos šviesesnės, gal. Taip jau sutvarkyta žmogaus atmintis, kad atkakliai stengiasi išsaugoti tik tai, kas buvo šviesaus, gero, o visa kita – smulkias mūsų ir mūsų artimų išdavystes, niekšybes, bjaurastį skandina juodoje užmaršties bedugnėje.

30 Neištvertum kitaip. Jis suvokė tai protu, o širdis tyliai patarė, reikia pasilikti šį tą priebėgai sunkią valandą. Tyčia nebeatėjo niekada, bet žingsniuodamas pro šalį, visada aplankydavo tą gatvelę. Ir dabar pasuko kapinių link. Namelis buvo toks pat – nei labiau apleistas, nei gražesnis. Pergyveno Jadziusią, pergyveno senutę, pergyveno jo jaunystę, pergyvens ir jį. Vis taip pat ošė kapinių medžiai, ir dangus virš jų vis taip pat buvo pilkas.

35 <...>

Antanas Ramonas. *Lapkričio saulė*. Novelės. 1989.